

Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023

Samen voor veiligheid

Voorwoord

Veiligheid is een basisbehoefte van ieder mens. Het is het college van B&W er veel aan gelegen inwoners van de gemeente Buren een veilige woon- en leefomgeving te bieden. Gelukkig is in Nederland al jaren sprake van dalende criminaliteitscijfers. Dit geldt ook voor Buren. Maar die daling is geen vanzelfsprekendheid.

Het realiseren van veiligheid is een gezamenlijke opgave waarbij veel partijen een rol hebben. We hebben hierbij elkaar nodig. Door informatiedeling komen we tot nieuwe en betere inzichten. Een mooie ontwikkeling is hierbij het informatiegestuurd werken. Hierdoor kunnen we gericht optreden met meer resultaat.

Veiligheid is een veelomvattend begrip. De vraag naar veiligheid is oneindig. Dat geldt niet voor de beschikbare capaciteit en middelen. Het is daarom noodzakelijk om prioritering aan te brengen. Dat gebeurt met dit Integraal Veiligheidsbeleid Samen voor Veiligheid. In dit beleid staan de onderwerpen waar wij ons in de periode 2020 – 2023 specifiek op willen richten.

Het Integraal Veiligheidsbeleid stelt de veiligheid van inwoners van de gemeente Buren centraal. Het gaat immers om uw (gevoel van) veiligheid. Mede hierom wordt er dagelijks in goede samenwerking tussen diverse professionals als politie, brandweer, gezondheidszorg en de gemeente gewerkt aan uw veiligheid.

Ten slotte. We leven in een dynamische wereld. Dit Integraal Veiligheidsbeleid bevat de prioriteiten voor de periode van 2020 – 2023 in de wetenschap dat we in deze periode nieuwe ontwikkelingen op ons pad tegenkomen. In de jaarlijkse uitvoeringsplannen zal worden bijgestuurd of worden accenten verlegd daar waar nodig.

J.A. De Boer MSc.

Burgemeester van Buren

Managementsamenvatting, 'wat hebben we nodig'

In de Politiewet 2012 staat dat gemeenten één keer in de vier jaar een Integraal Veiligheidsbeleid maken dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld. In het Integraal Veiligheidsbeleid zijn aanleiding, doel en uitgangspunten op het gebied van veiligheid beschreven. Voor de gemeenteraad is het Integraal Veiligheidsbeleid het instrument om te sturen op lokaal veiligheidsbeleid en de aanpak van veiligheidsproblemen.

'wat overkomt ons'

(Maatschappelijke) ontwikkelingen zijn van invloed op het Integraal Veiligheidsbeleid 2020 - 2023. Voorbeelden van maatschappelijke ontwikkelingen zijn ondermijning, personen met verward gedrag en de invoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg. Een ontwikkeling binnen de politieorganisatie is het context gedreven werken. Ongeveer 80% van het politiewerk van alledag heeft een lokaal karakter, en vraagt een vorm van organiseren van het werk die bevordert dat burgers en de orde en veiligheidsproblemen in hun omgeving centraal staan, en dat teams en medewerkers hun activiteiten, resultaten en werkwijzen daarop richten. Dat vraagt een organisatie van het politiewerk die bevordert dat niet het interne systeem leidend is voor de manier van werken, maar de blik naar buiten. Dat vergt namelijk een andere manier van aansturen en monitoren. Door middel van het Integraal Veiligheidsbeleid krijgen we grip op deze ontwikkelingen.

'en zo zorgen we voor een veilig Buren'

Iedere inwoner moet zich veilig voelen. Om daarvoor te zorgen stellen we prioriteiten vast waar we de aankomende 4 jaar intensief aan gaan werken. Deze prioriteiten zijn:

1. High Impact Crimes (HIC-feiten)
2. Ondermijning
3. Zorg en veiligheid
4. Veiligheid in het buitengebied
5. Sociale veiligheid

1. High Impact Crimes (HIC-feiten)

Delicten zoals woninginbraken, overvallen, straatroven en geweld maken de meeste inbreuk op de persoon of de persoonlijke levenssfeer. Gezien de impact kunnen deze delicten van directe invloed zijn op het veiligheidsgevoel van inwoners. Vanuit die visie heeft de aanpak van HIC-feiten prioriteit. Het is van groot belang om hier blijvend aandacht voor te hebben.

2. Ondermijning

In de gemeente Buren geeft het ondermijningsbeeld inzicht in de huidige problematiek en illegale activiteiten die met ondermijning te maken hebben. We zien een toename in het aantal drugsdumpingen.

Overige fenomenen als hennepwekerijen, XTC-labs, Outlaw Motorcycle Gang (OMG), fraude, illegale handel worden ook benoemd. Witte vlekken zijn bijvoorbeeld het illegaal gebruik van loodsen en schuren.

3. *Zorg en veiligheid*

Op het gebied van zorg en veiligheid is de ketensamenwerking van groot belang. Het Zorg- en Veiligheidshuis Gelderland-Zuid locatie Tiel is een belangrijke ketenpartner hierin. Met de ontwikkelingen omtrent de invoering van de wet verplichte GGZ wordt het belang van samenwerken nogmaals benadrukt. Straf en zorg zijn namelijk niet automatisch aan elkaar verbonden. Informatiedeling is met de nieuwe privacywet meer aan handen gebonden waardoor de onderlinge afstemming en het komen tot een aanpak lastiger, maar niet onmogelijk, is geworden. Situaties waarbij huiselijk geweld, kindermishandeling en overlast door personen met verward gedrag voorkomt zijn vaak schrijnend. Goede ketensamenwerking is daarom noodzakelijk. Zowel op regionaal niveau als op lokaal niveau wordt hard gewerkt om processen te verbeteren.

4. *Veiligheid in het buitengebied*

De gemeente Buren is in totaal 150 km². Ongeveer 10% hiervan is bebouwd, daarom is 135km² buitengebied. Het hebben van een groot buitengebied brengt specifieke veiligheidsvraagstukken met zich mee. De huidige ontwikkelingen binnen bijvoorbeeld de agrarische sector, maakt dat er aandacht moet zijn voor veiligheidsvraagstukken in het buitengebied. In het buitengebied wordt gestart met het project om te komen tot het Keurmerk Veilig Buitengebied.

5. *Sociale veiligheid*

Binnen de gemeente Buren is Kerngericht werken ontwikkeld om de bewoners meer en beter te bedienen. Het snijvlak tussen leefbaarheid en veiligheid is soms nauw en daarom is er een overlap tussen deze twee beleidsterreinen. Binnen dit thema is specifiek aandacht voor jeugd. Met de meeste jeugd gaat het goed en om die reden richten we ons vooral op de aanpak van jeugdoverlast en vroegtijdige ondersteuning van kwetsbare jongeren.

Activiteiten en maatregelen op basis van het Integraal Veiligheidsbeleid zijn terug te vinden in de jaarlijkse uitvoeringsplannen. Samenwerkingspartners maken daarbij afspraken over hun bijdrage aan de prioriteiten. De noodzakelijke flexibiliteit om in te kunnen spelen op onverwachte actualiteiten en incidenten én de grote druk op personele capaciteit bij uitvoerende partners als politie en Openbaar Ministerie en bij de gemeente is gedurende de looptijd van dit Integraal Veiligheidsbeleid een kritische factor en dwingt ons wellicht tot het maken van nadere keuzes in tempo en omvang van de gewenste acties.

1. Inleiding, 'wat hebben we nodig'

1.1 **Aanleiding en context**

Het aflopende veiligheidsplan van de gemeente Buren was geschreven voor een periode van 4 jaar. Zoals beschreven in de Politiewet 2012 en ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal niveau zijn reden om voor de nieuwe periode vanaf 2020 te komen tot nieuw Integraal Veiligheidsbeleid voor de periode 2020-2023.

Voor het opstellen van het Integraal Veiligheidsbeleid hanteren wij een aantal vertrekpunten zoals:

- de positie die de gemeente Buren heeft binnen de politie-eenheid Oost-Nederland;
- het kernbeleid veiligheid van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de aanpassingen die resulteren in het Burense model;
- Kernindeling van de gemeente Buren.

Buren in politie-eenheid Oost-Nederland

De gemeente Buren valt binnen de politie-eenheid Oost-Nederland. Binnen deze regio is de veiligheidsketen / driehoek ten aanzien van de gemeente Buren als volgt georganiseerd:

- Politie eenheid Oost-Nederland: Bestaande uit de 76 gemeenten van de provincies Gelderland en Overijssel, 5 politiedistricten en het Openbaar Ministerie. Coördinerende gemeente is de gemeente Nijmegen.
- Regio Gelderland-Zuid: Bestaande uit 14 gemeenten, vier basisteams (De Waarden, Tweestromenland, Nijmegen Noord en Nijmegen Zuid), het Openbaar Ministerie en de politie. Coördinerende gemeente is de gemeente Nijmegen.
- Basisteam de Waarden: Bestaande uit zes gemeenten waaronder de gemeente Buren, het Openbaar Ministerie en de politie. Coördinerende gemeente is de gemeente Tiel.

Verhouding tussen lokale, basisteam en regio Oost speerpunten

De (beleids-) planvorming van de veiligheidsketen / driehoek in de politie eenheid Oost Nederland is als volgt opgezet:

- De Veiligheidsstrategie Oost-Nederland: dit is het gezamenlijk beleidsplan op het niveau van de politie-eenheid Oost- Nederland.
- Het teamplan de Waarden: dit is het beleidsplan op het niveau van het robuuste basisteam de Waarden. Hieraan gekoppeld zijn ook jaar-/uitvoeringsplannen.
- Het lokale veiligheidsbeleid van elke zelfstandige gemeente.

Uitgangspunten veiligheidsbeleid

De methode Kernbeleid Veiligheid, opgesteld door de VNG, is uitgangspunt voor het veiligheidsbeleid van de gemeente Buren. Deze methode biedt een handreiking voor gemeenten om te komen tot een integraal veiligheidsbeleid.

1.2 Invulling Veiligheidsbeleid

Veiligheid is een basisbehoefte. Om die reden investeert de gemeente Buren structureel in de veiligheid van haar inwoners. In het coalitieakkoord 'Daadkrachtig en kerngericht' staat:

Hoe inwoners veiligheid ervaren is en blijft een belangrijk thema. Iedere inwoners moet zich, ongeacht leeftijd, geslacht, seksuele geaardheid, religie of etniciteit op elk tijdstip van de dag veilig voelen. Veiligheid pakken we integraal aan. Daarvoor maken we in 2020 een Integraal Veiligheidsplan, waarbij we inzetten op preventie waar dat kan en repressie waar het moet. We werken kerngericht; we blijven inwoners stimuleren om actief en preventief bij te dragen aan de veiligheid in hun eigen kern.

Het doel van veiligheidsbeleid is de veiligheid en leefbaarheid op een dusdanig niveau te krijgen/houden dat alle inwoners, ondernemers en bezoekers veilig zijn en zich ook veilig voelen binnen de gemeente Buren. Veiligheid en je veilig voelen is namelijk niet zo vanzelfsprekend. Thema's zoals geweld op straat, verkeersongevallen, auto-inbraken, woninginbraken, hennepkwekerijen, dumpingen van XTC afval, maar ook verloedering en vernieling van de woonomgeving roepen onveiligheidsgevoelens op. Daarom is het van het belang om bij de uitvoering van het Integraal Veiligheidsbeleid samen te werken met inwoners, aansluitend bij de afspraak uit het coalitieakkoord:

Afspraak 3.7: Bij de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan wordt de komende jaren samengewerkt met inwoners, verenigingen, WhatsApp- en signaleringsgroepen en ondernemers.

In dit Integraal Veiligheidsplan 2020-2023 worden de kaders en speerpunten met bijbehorende doelstellingen voor de komende 4 jaar benoemd. Het integraal Veiligheidsbeleid is de kapstok voor het jaarlijks uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan beschrijft per jaar de concrete acties die per prioriteit worden ondernomen.

1.3 Doelstelling

Integraal Veiligheidsbeleid dient tweeledig van opzet te zijn. Het is zowel gericht op het realiseren van de gewenste kwaliteit van samenleven als op het aanpakken van inbreuken op die kwaliteit. Dit vraagt om verschillende benaderingswijzen bij de aanpak. Het is dan ook onze missie om te komen tot een goed geregisseerde en gecoördineerde aanpak van (on)veiligheid onder verantwoordelijkheid van de gemeente waarbij ook alle partners hun verantwoordelijkheid nemen om te komen tot een nog veiligere gemeente Buren.

De doelstellingen van dit integraal veiligheidsbeleid zijn:

- Inzage in de huidige veiligheidssituatie en in de prioriteiten die passen bij de huidige situatie en de aanpak ervan.
- De verantwoordelijke posities van de spelers binnen het veld te verduidelijken, waarbij de regierol van de gemeente een centrale positie inneemt.
- Een duidelijke visie neer te zetten zodat in het jaarlijkse uitvoeringsplan concrete actiepunten kunnen gekoppeld die de komende jaren bijdragen aan het vergroten van de feitelijke veiligheid en de verhoging van het veiligheidsgevoel van onze inwoners.

1.4 Regie

De veiligheid en leefbaarheid in onze gemeente is een belangrijk punt op de gemeentelijke agenda. Dit is zichtbaar geworden in de diverse aanpakken en samenwerkingsverbanden die de afgelopen jaren tot stand zijn gekomen met zowel lokale als regionale partners. Hierbij zijn regie en sturing noodzakelijk. De gemeentelijke regierol richt zich vooral op het sturen op de selectie en aanpak van veiligheidsthema's, op de samenwerking en nakoming van afspraken, op tussentijdse evaluaties en op de doorontwikkeling van de aanpak.

Integraal veiligheidsbeleid blijft zich door ontwikkelen; ook de komende jaren. Het is als het ware een continu proces. Bij de aanpak dient daarom rekening te worden gehouden met onderstaande aandachtspunten:

- Integrale aanpak van veiligheidsproblemen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle veiligheidspartners. Zie overzicht veiligheidspartners in bijlage 1;
- Inwoners zijn (mede)verantwoordelijk.

Een leidraad in het veiligheidsbeleid moet zijn dat de eigen verantwoordelijkheid van zowel individuele inwoners als organisaties en bedrijven worden gestimuleerd. De gemeente Buren zal dus afstand moeten kunnen en durven nemen en niet alles zelf willen bepalen en invullen. In elke situatie zal moeten worden bezien wat van inwoners of organisaties zelf verwacht mag worden, wat van de gemeente en waar we elkaar kunnen ontmoeten en ondersteunen.

1.5 Bestuurlijke verantwoordelijkheid

De burgemeester is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Hiervoor heeft hij diverse algemene en specifieke bevoegdheden. De algemene bevoegdheden vloeien voort uit de Gemeentewet (denk aan noodverordening en noodbevel). De specifieke bevoegdheden vloeien voort uit specifieke wetten, zoals bijvoorbeeld de Wet tijdelijk huisverbod bij huiselijk geweld en het sluiten van drugspanden op basis van de Opiumwet.

Op basis van de Politiewet kan de burgemeester voor de uitoefening van het gezag de nodige aanwijzingen geven aan de politie. Bovendien heeft de burgemeester als lid van verscheidene overlegsituaties zicht op de uitvoering en de voortgang van (integraal) veiligheidsbeleid binnen de regio. Deze positie maakt het mogelijk om in te grijpen wanneer het draagvlak vermindert, afspraken niet worden nagekomen of een koerswijziging nodig is.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de door de raad vastgestelde hoofdlijnen in dit Integraal Veiligheidsplan. Verder zorgt het college voor de organisatie en uitwerking van het uitvoeringsplan. Taken daarbij zijn o.a.:

- Voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het lokale veiligheidsbeleid;
- Zorgdragen voor de bestuurlijke afstemming tussen degenen, die daarbij betrokken zijn (lokaal en regionaal); denk hierbij aan Politie, Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, maar ook aan de diverse welzijns- en hulpverleningspartners.
- College combineren van veiligheid met andere beleidsvelden als zorg, ruimte ordening en openbare ruimte.

Werzaamheden van wethouders raken bijna zonder uitzondering het integraal veiligheidsbeleid, waardoor veiligheid kan worden beschouwd als een collectief aandachtsveld van het gehele college. Veiligheid werkt namelijk door op vele terreinen en heeft daardoor raakvlakken met bijna alle gemeentelijke afdelingen.

1.6 Uitvoering

Om goed en nauwkeurig uitvoering te kunnen geven aan het Integraal Veiligheidsbeleid zijn onderstaande aandachtspunten van belang:

Lokaal veiligheidsbeleid vergt maatwerk.

Daar waar mogelijk, dient sprake te zijn van een aanpak op maat van problemen op kernniveau, dit aansluitend bij kerngericht werken. Landelijk is namelijk gebleken dat dat het meest succesvol is. Het lokale kernniveau is in staat om goed aan te kunnen sluiten op de aanwezige problemen en behoeften (probleemgericht werken) en om efficiënt acties te kunnen organiseren die de geschetste problematiek direct aanpakken.

De beleving van veiligheid door inwoners kan afwijken van de feitelijke gegevens

Voor het begrip veiligheid is het relevant dat niet alleen het verbeteren van de feitelijke veiligheidssituatie (objectieve veiligheid) aandacht krijgt maar ook het verminderen van de gevoelens van onveiligheid (subjectieve veiligheid). Concreet betekent dit dat bij de aanpak van een bepaalde vorm van onveiligheid de inzet van specifieke maatregelen noodzakelijk is.

Het communiceren over de aanpak is van groot belang

Het is belangrijk dat er sprake is van een doordachte en volledige informatievoorziening over de feitelijke veiligheidssituatie en wat daaraan gedaan wordt. Dit kan met name een rol spelen wanneer er objectief gezien weinig of geen incidenten plaatsvinden, maar toch sprake is van een relatief hoog onveiligheidsgevoel. Hieraan kunnen bijvoorbeeld kernbijeenkomsten een positieve bijdrage leveren. Ook de pers speelt een belangrijke rol. Eén bepaald incident kan een groot onveiligheidsgevoel teweeg brengen. Positieve signalen van 'behaalde successen' zijn daarom belangrijk.

Prioriteren is noodzakelijk

Wanneer ontwikkelingen ertoe leiden dat nieuwe activiteiten moeten worden opgevoerd, is het noodzakelijk naar de prioritering te kijken. Dit gebeurt uiteraard in overleg met de externe partners en de betrokken afdelingen.

2. Ontwikkelingen, 'wat overkomt ons'

Maatschappelijke ontwikkelingen zijn van invloed op het Integraal Veiligheidsbeleid 2020 - 2023. Hieronder worden een aantal ontwikkelingen op nieuwe thema's beschreven en ontwikkelingen binnen de politieorganisatie..

2.1 Ontwikkeling 'nieuwe' thema's

Ondermijning | (georganiseerde) criminaliteit

Ondermijning of (georganiseerde) criminaliteit zijn criminele activiteiten waarbij legale structuren worden misbruikt en waardoor de fundamenteën van de samenleving worden aangetast.

Voor de definiëring van het begrip ondermijning sluiten we aan bij de omschrijving uit de Nationale Veiligheid Strategie (NVS), die benadrukt dat het bij ondermijning gaat om een breed scala aan criminele fenomenen die ook op lokaal niveau legale structuren en voorzieningen aantast.

'Ondermijning' verwijst vooral naar de effecten van de georganiseerde criminaliteit: de verwevenheid van onder- en bovenwereld, de innesteling in woonwijken en in legale sectoren. Georganiseerde criminaliteit is altijd geworteld in de lokale samenleving. Plegers van georganiseerde criminaliteit maken gebruik van dezelfde legale structuren en voorzieningen als gewone burgers: transportvoorzieningen, financiële en juridische dienstverlening, recreatieterreinen, de vastgoedsector etc. Deze verwevenheid met de legale wereld heeft vergaande consequenties. De combinatie van omvangrijke criminele vermogens en de toegang tot zware geweldsmiddelen stelt criminele netwerken in staat invloed te verwerven in maatschappelijke sectoren en ongewenste sociale druk uit te oefenen in de samenleving. Dit gaat gepaard met bedreiging van de integriteit van het openbaar bestuur en van overheidsambtenaren. Dit leidt tot aantasting van het rechtsgevoel en van de rechtsstaat en zijn instituties.

Personen met verward gedrag

Steeds vaker krijgen politie en andere partners te maken met mensen die verward gedrag vertonen.

Om die reden is in 2015 in de regio Gelderland-Zuid gestart met het in beeld brengen van het zorgveiligheidslandschap betreffende 'verwarde personen', het identificeren van knelpunten die een sluitende persoonsgerichte aanpak belemmeren en het formuleren van oplossingsrichtingen.

Personen met verward gedrag zijn kwetsbaar en kunnen bezorgdheid oproepen in hun naaste omgeving. Soms zorgen zij voor overlast op openbare plekken. Wanneer deze mensen acute hulp nodig hebben, kan de crisisdienst van de GGZ uitkomst bieden. Vaak is acute hulp (nog) niet nodig. In dat geval kan de persoon die verward gedrag vertoont, aangemeld worden bij het Meldpunt Bijzondere Zorg. Per 1 september 2018 kan dit dagelijks, ook in het weekend en in de avonduren.

Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet verplichte ggz (Wvvggz) in werking getreden. Deze wet vervangt de huidige wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Bopz) en regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGz. Een belangrijke verandering is dat verplichte zorg ook buiten een GGz-instelling kan plaats vinden.

De wijzigingen van de Wvvggz ten opzichte van de Wet Bopz hebben voor gemeenten op een paar vlakken gevolgen: iedereen krijgt de mogelijkheid om bij de gemeente een melding te doen als hij van mening is dat iemand (verplichte) psychische zorg nodig heeft. De gemeente moet die melding onderzoeken (verkennend onderzoek) en zo nodig het traject naar een 'zorgmachtiging' (de huidige Rechterlijke Machtiging) bij het OM in gang zetten. Ook moet de zorgverlener bij ontslag van een inwoner uit een gedwongen opname zorg dragen voor een warme overdracht aan de gemeente. De burgemeester behoudt een belangrijke rol bij een crisis, waarin hij op advies van een psychiater een (crisis)maatregel kan opleggen. Daarbij moet hij zo mogelijk de betrokkene horen.

Wet aanpak woonoverlast

Per 1 juli 2017 is de Wet aanpak woonoverlast in werking getreden. Deze wet geeft burgemeesters de mogelijkheid om specifieke gedragsaanwijzingen te geven aan overlastgevers van woonoverlast, in zowel huur- als koopwoningen. Om daadwerkelijk gebruik te kunnen maken van deze nieuwe bevoegdheid worden een aantal stappen genomen, zodat de bevoegdheid ook daadwerkelijk kan worden ingezet. De APV is hierop worden aangepast. De burgemeester stelt vervolgens de bijbehorende beleidsregels vast.

Recreatieparken | huisvesting buitenlandse arbeidsmigranten

Het is binnen onze gemeente voor een gedeelte onduidelijk waar en of er problemen zijn op de campings en recreatieparken in onze gemeente. Het zou daarbij gaan om criminele activiteiten, permanente bewoning en de huisvesting van arbeidsmigranten in combinatie met overlast en verloedering van de openbare ruimte. Provincie Gelderland heeft ter ondersteuning het programma Vitale Vakantieparken ontwikkeld.

Binnen het programma Vitale Vakantieparken werken de gemeenten en de betrokken partijen praktisch en pragmatisch aan zaken die om een oplossing vragen (opgavegericht). Wederzijds respect en vertrouwen vormen de basis; de samenwerking helpt iedereen verder. Op basis van een gedeelde visie en gemeenschappelijke uitgangspunten zet ieder zich in voor de verdere ontwikkeling van de verblijfsrecreatiesector. De concrete uitwerking hiervan kan per gemeente verschillen.

2.2 Ontwikkelingen politieorganisatie

Context Gedreven Werken

De politie is sinds enkele jaren bezig met het vormgeven van Context Gedreven Werken binnen het basisteam, waarbij de vraag: "wordt de burger er beter van" centraal staat. Om deze vraag te beant-

woorden worden jaarplannen opgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met het lokaal integraal veiligheidsplan van de gemeente en de afgesproken activiteiten in het kader van de Veiligheidsstrategie Oost-Nederland.

De contextteams in De Waarden werken samen aan de afhandeling van (spoed)incidenten, de levering van gebiedsgebonden politiezorg, de uitvoering van handhavingstaken op straat, het opnemen van aangiften en het opsporen van verdachten van overlast en criminaliteit in het gehele gebied de Waarden. De lokale context is daarbij leidend. De politie wil vooral aansluiten bij de behoefte van de inwoner op de diverse veiligheidsaspecten. Strafrecht en strafvordering is niet altijd de oplossing.

Wat betreft capaciteit is het Basisteam de Waarden in de afgelopen jaren 'toegegroeid' naar de formatie die aan het basisteam is toegekend in het kader van de Nationale Politie. Daardoor heeft het Basisteam nadrukkelijk keuzes moeten maken. Een aantal fte is in opleiding en bij afronding daarvan gereed om in te stromen in Basisteam de Waarden. Maar ook al staat de capaciteit onder druk en worden er op landelijk niveau afspraken gemaakt over herverdeling van nieuwe gelden en daarmee nieuwe capaciteit; de vernieuwde wijze van context gedreven werken wordt onverminderd voortgezet.

Wijkagenten

Een belangrijk onderwerp bij de vorming van de Nationale Politie en in relatie hiermee de vorming van de basisteams, is de uitbreiding van het aantal wijkagenten geweest. Uit de verdeling is gebleken dat de gemeente Buren kon rekenen op 4 wijkagenten en 1 operationeel expert wijk. De wijkagenten leveren een belangrijke bijdrage aan de handhaving van de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid in de (lokale) samenleving en zijn zij een belangrijke gesprekspartner voor de vele veiligheidspartners in onze gemeente.

3. Prioriteiten, 'en zo zorgen we voor een veilig Buren'

3.1 Uitgangspunten

Onderstaande uitgangspunten vormen de basis voor de aanpak van onze prioriteiten:

Versterken informatiepositie

We willen onze informatiepositie versterken. Voor het voeren van regie op lokaal veiligheidsbeleid en het handhaven van de openbare orde, is een goede informatiepositie essentieel. We gaan onderzoeken of we meer informatie gestuurd kunnen gaan werken. Door het verder benutten, analyseren en combineren van informatie is effectief en efficiënt sturen op veiligheid steeds meer mogelijk.

We sluiten aan bij de strategische opgave kerngericht werken

We werken gericht samen met onze inwoners, zodat zij ook in de gelegenheid worden gesteld om hun eigen verantwoordelijkheid te kunnen nemen waar dat mogelijk is.

We richten ons waar mogelijk op een kerngerichte aanpak. Bij een meer kerngerichte aanpak worden de hotspots en hottimes in de kernen beter in kaart gebracht en wordt bekeken wat de achterliggende (sociale) oorzaken zijn. Goede informatiedeling en samenwerking met de partners is hierbij belangrijk.

We werken persoonsgericht

We richten ons waar mogelijk ook op een persoonsgerichte aanpak. Middels casus overleggen en de top X aanpak in het zorg- en veiligheidshuis kan straf en hulp op maat worden geboden met als doel recidive te voorkomen en de juiste ondersteuning te bieden bij behoefte aan zorg.

3.2 Prioritering van veiligheidsthema's

Prioriteiten zijn veiligheidsthema's die er toe doen. Of een veiligheidsthema er toe doet, hangt onder andere af van de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, de aantasting van de rechtstaat en de maatschappelijke en sociale impact. Het maken van deze keuzes is essentieel: als alles namelijk prioriteit heeft, krijgt niets écht prioriteit. Het is daarom belangrijk om een aantal problemen tot echt zwaartepunt te benoemen. De problemen die we als zwaartepunt benoemen, zijn de thema's die we voor de komende jaren het meest belangrijk vinden en waar we extra aandacht aan besteden in de vorm van beleidsontwikkeling, monitoring en toezicht en handhaving. Ook de partners stemmen hun beleid af op deze prioriteiten en werken samen aan een sluitende aanpak van veiligheidsproblemen binnen deze thema's. De analyse van de problematiek en de huidige aanpak heeft de volgende prioriteiten voor 2020 – 2023 opgeleverd:

1. High Impact Crimes (HIC-feiten)

Delicten zoals woninginbraken, overvallen, straatroven en geweld maken de meeste inbreuk op de persoon of de persoonlijke levenssfeer. Gezien de impact kunnen deze delicten van directe invloed zijn op het veiligheidsgevoel van inwoners. Vanuit die visie heeft de aanpak van HIC-feiten prioriteit. Het is van groot belang om hier blijvend aandacht voor te hebben.

Wat willen we bereiken?

- We willen de slachtofferkans verkleinen door onze inwoners actief te betrekken en bewust te maken van de acties die ze zelf kunnen ondernemen om de kans om slachtoffer te worden te verkleinen.
- We willen de pakkans vergroten.

- We willen dat het lage niveau van woninginbraken gelijk blijft.

Aanpak

- De nadruk ligt bij dit thema op preventie: We stellen actief informatie beschikbaar via bewustwordingscampagnes en het beschikbaar stellen van informatiemateriaal.
- We zetten actief in op de ondersteuning van signaleringsgroepen (WhatsApp, burgernet, etc.)
- We proberen aan de hand van de beschikbare cijfers trends en hotspots te lokaliseren.
- We gaan onderzoeken of we meer informatie gestuurd kunnen gaan werken.

2. Ondernijning

In de gemeente Buren geeft het ondernijningsbeeld inzicht in de huidige problematieken en illegale activiteiten die met ondernijning te maken hebben. We zien een toename in het aantal drugsdumpingen. Overige fenomenen als hennepkwekerijen, XTC-labs, OMG, fraude, illegale handel worden ook benoemd. Witte vlekken zijn bijvoorbeeld het illegaal gebruik van loodsen en schuren.

Wat willen we bereiken?

- Adequate ketenaanpak op ondernijning
- Inzicht in de witte vlekken als bijvoorbeeld campings en recreatieterreinen
- De samenhang tussen bestuursrechtelijk en strafrechtelijk optreden versterken en meer op elkaar aan laten sluiten.
- Fraude (adresfraude, zorgfraude, internetfraude, etc.) verminderen.

Aanpak

- Meer voorlichting en overige preventieactiviteiten uitvoeren op het gebied van fraude.
- Bewustzijnsbevordering bij interne en externe partners op het gebied van herkennen van signalen.
- Signalen structureel bespreken tijdens IGP-overleg en eventueel opplussen naar RIEC-tafel.
- Toewerken naar het integraal afpakken van crimineel vermogen.
- Het organiseren van integrale controles

3. Zorg en veiligheid

Op het gebied van zorg en veiligheid is de ketensamenwerking van groot belang. Met de ontwikkelingen omtrent de invoering van de wet verplichte GGZ wordt dit belang nogmaals benadrukt. Straf en zorg zijn namelijk niet automatisch aan elkaar verbonden. Informatiedeling is met de nieuwe privacywet meer aan handen gebonden waardoor de onderlinge afstemming en het komen tot een aanpak lastiger, maar niet onmogelijk, is geworden. Situaties waarbij huiselijk geweld, kindermishandeling en overlast door personen met verward gedrag voorkomt zijn vaak schrijnend. Goede ketensamenwerking is daarom noodzakelijk. Zowel op regionaal niveau als op lokaal niveau wordt hard gewerkt om processen te verbeteren.

Wat willen we bereiken?

- We willen meer inzicht in de aard en omvang van de problematiek met betrekking tot overlast van personen met verward gedrag of kwetsbare personen. Met de bedoeling om dit op een adequate manier met de betrokken partners aan te kunnen pakken (toewerken naar een sluitend netwerk).
- We willen huiselijk geweld en kindermishandeling in een zo'n vroeg mogelijk stadium signaleren, stoppen en de negatieve gevolgen verminderen.

Aanpak

- De interne afstemming tussen zorg en veiligheid wordt procesmatig vastgelegd (procesafspraken zijn reeds gemaakt).
- Via casusoverleg worden signalen besproken en acties uitgezet waarbij een regievoerder wordt benoemd.
- We gaan kijken of we de verbinding tussen kernpunten, sociaal team en veiligheidshuis en Veilig Thuis verder kunnen verbeteren.
- Er worden preventieactiviteiten op het gebied van huiselijk geweld voorbereid.

4. Veiligheid in het buitengebied

De gemeente Buren is in totaal 150 km². Ongeveer 10% hiervan is bebouwd, dus 135 km² is buitengebied. Het hebben van een groot buitengebied brengt specifieke veiligheidsvraagstukken met zich mee. De huidige ontwikkelingen binnen bijvoorbeeld de agrarische sector, maakt dat er aandacht moet zijn voor veiligheidsvraagstukken in het buitengebied. In het buitengebied wordt gestart met het project om te komen tot het Keurmerk Veilig Buitengebied.

Wat willen we bereiken?

- We willen meer inzicht in de aard en omvang van veiligheidsvraagstukken in het buitengebied
- We ontwikkelen een specifieke aanpak op deze veiligheidsvraagstukken
- Witte vlekken vanuit ondernijningsbeeld worden in kaart gebracht

Aanpak

- Starten met het project om te komen tot het Keurmerk Veilig Buitengebied
- Bewustzijnsbevordering bij bewoners, interne en externe partners als het gaat om het buitengebied
- Informatiepositie en communicatie gericht op het buitengebied versterken.

5. Sociale veiligheid

Binnen de gemeente Buren is Kerngericht werken ontwikkeld om de bewoners meer en beter te bedienen. Het snijvlak tussen leefbaarheid en veiligheid is soms nauw en is er daarom een overlap tussen deze twee beleidsterreinen. Binnen dit thema is specifiek aandacht voor jeugd. Met de meeste jeugd gaat het goed en om die reden richten we ons vooral op de aanpak van jeugdoverlast en vroegtijdige ondersteuning van kwetsbare jongeren.

Wat willen we bereiken?

- Een veilig en leefbaar klimaat waarbij inwoners actief betrokken worden
- Voorkomen dat jongeren risicogedrag vertonen en aanwezig risicogedrag verminderen.
- Verminderen van overlast op straat door continuering van signaleringsgroepen en whatsappgroepen.

Aanpak

- De interne afstemming tussen leefbaarheid en veiligheid wordt procesmatig vastgelegd (procesafspraken zijn reeds gemaakt).
- Via casusoverleg worden signalen besproken en acties uitgezet waarbij een regievoerder wordt benoemd.
- Preventieactiviteiten inzetten op het gebied van alcohol- en drugsgebruik.

4. Communicatie

Communicatie is van groot belang bij de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Daarbij maken we onderscheid tussen de communicatie tussen de betrokken partners onderling en communicatie met de inwoners. Met behulp van gerichte communicatie kunnen we acties betekenis geven en kunnen we een concreet handelingsperspectief bieden. Het gaat bij communicatie dan ook niet alleen om objectieve informatieoverdracht maar ook over gedragsbeïnvloeding. Bij het bereiken van onze inwoners maken we gebruik van o.a.:

- Het gemeentenuws
- Website gemeente Buren
- Social media gemeente Buren
- Burgernet alertering voor acute meldingen zoals bijvoorbeeld bij vermiste personen
- Burgernet kan nog breder ingezet worden. De mogelijkheden moeten nader worden uitgewerkt, zoals het inzetten van een mailbericht voor het informeren aangaande gemeentelijke veiligheids-thema's of gerichte berichtgeving na een woninginbraak.
- Communicatie met beheerders WhatsApp-groepen
- Voorlichtingsbijeenkomsten

5. Financiën

Artikel

Het integraal veiligheidsplan is vooral gericht op het voeren van regie. In de begroting zijn desalniettemin middelen opgenomen voor de bekostiging van enkele samenwerkingsverbanden zoals het RIEC Oost-Nederland het veiligheidshuis, deelname IGP en Burgernet. Daarnaast is een post incidentele acties Openbare Orde en Veiligheid (OOV) opgenomen waar indien nodig snel in te zetten acties door kunnen worden gefinancierd. Denk aan bijvoorbeeld een flyeractie of bijeenkomst naar aanleiding van een inbraakgolf.

Openbare Orde en Veiligheid

Intergemeentelijk Projectteam (IGP)	€ 12.500,00
Huisverbod	€ 2.100,00
Ondersteuning Gezagsdriehoek	€ 2.300,00
Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)	€ 6.100,00
Ieder1gelijk	€ 12.200,00
Veiligheidsnetwerk Oost-NL	€ 2.000,00
Slachtofferhulp	€ 7.000,00
Zorg- en Veiligheidshuis	€ 18.000,00
Keurmerk Veilig Buitengebied	€ 25.000,00
Burgernet	€ 2.500,00
Incidentele acties OOV	€ 5.755,00
Subtotaal	€ 95.455,00

Crisisbeheersing

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland Zuid	€ 2.089.000,00
Opleiden en oefenen	€1500,00
Subtotaal	€2.090.500,00
Totaal	€2.185.955,00

Mogelijke toekomstige activiteiten zoals bijvoorbeeld informatiegestuurd werken, uitvoering geven aan het ondermijningsbeeld en het monitoren van gevoelens van veiligheid zullen om een extra bijdrage in het budget vragen. Dit zal dan via een apart voorstel worden voorgelegd aan de raad.

Bijlage: Cijfers

Om te bepalen wat we de komende periode willen bereiken is het noodzakelijk om eerst een beeld te hebben van de situatie op dit moment. En om een terugblik te geven op de afgelopen periode.

Feiten en cijfers

Misdrijven zijn strafbare feiten die zwaarder zijn dan overtredingen en waar ook hogere straffen op staan. In het Nederlandse strafrecht is een misdrijf een relatief zwaar strafbaar feit. De meeste misdrijven staan omschreven in het tweede boek van het Nederlandse Wetboek van Strafrecht. Daarnaast staan er misdrijven in bijzondere wetten, zoals de Wegenverkeerswet 1994, de Opiumwet, de Wet Wapens en Munitie en de Wet op de economische delicten. Misdrijven zijn bijvoorbeeld diefstal, mishandeling, vernieling en moord.

Misdrijven	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal misdrijven	827	704	756	631	579	696

Veilige woon- en leefomgeving

Het aantal woninginbraken is in de afgelopen jaren sterk gedaald. Om deze afname te bewerkstelligen is de afgelopen jaren op regionaal niveau flink geïnvesteerd in een preventieve aanpak en zijn op lokaal de hotspots waar veel woninginbraken hebben plaatsgevonden geanalyseerd zodat de preventieve maatregelen gericht ingezet konden worden zoals bijvoorbeeld bewustwordingscampagnes, informatiebijeenkomsten en intensieve samenwerking met 112-whatsapp- en signaleringsgroepen.

Inbraak/diefstal	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Inbraak woning voltooid	55	59	42	35	30	35
Inbraak woning poging	37	19	21	7	8	15
Inbraak schuur/garage voltooid	25	21	15	16	21	21
Inbraak schuur/garage poging	4	1	3	1	1	1
Diefstal motorvoertuig	14	12	13	11	6	4
Diefstal uit/vanaf motorvoertuig	55	31	48	24	28	14
Diefstal (brom)fiets	22	34	23	18	13	11

Buren onderling hebben nog wel eens te maken met een conflict. Dit blijkt ook uit het aantal politieregistraties van burengerucht. Door een vernieuwde manier van registreren is er in 2019 een forse toename te zien in 2019.

Burenconflict	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Burengerucht (incidenten)	104	79	93	132	115	266

De politie brengt jaarlijks het aantal registraties met betrekking tot verwarde personen in beeld. Op landelijk niveau wordt hierin een toename gesignaleerd. De omschrijving van een verward persoon levert echter nog wel eens discussie op. Dat betekent dat de registratie ervan ook discussie oproept. Feit is dat door de huidige wijze van registreren geen goed beeld kan worden gegenereerd. Incidenten met verwarde personen worden onder vele maatschappelijke klassen in de politiestructuren weggezet. Daarnaast is er geen vaste code voor verwarde personen.

Verwarde personen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Registratie	35	34	39	50	60	55

Het aantal drank en drugsincidenten worden ook geregistreerd. Dit betreft overlastincidenten als gevolg van drank- en drugsgebruik.

Drank- en drugsoverlast	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Incidenten	34	21	19	20	23	27

Het aantal dreigingen en mishandelingen worden ook geregistreerd.

Dreigingen en mishandelingen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Openlijke geweldpleging	2	2	1	1	1	3
Bedreiging	40	25	25	25	24	17
Mishandeling	65	49	54	36	46	44

<i>Geweldsmisdrijven (totaal)</i>	107	76	80	62	71	64
Lichamelijke integriteit (zeden)	5	5	4	6	5	13

Het aantal woningovervallen is laag.

Woningovervallen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Incidenten	1	0	3	1	0	0

Bedrijvigheid en veiligheid

Op het gebied van bedrijvigheid en veiligheid laten de cijfers het volgende zien

Bedrijventerrein	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Diefstal/inbraak bedrijven en kantoren	14	16	9	12	7	16
Overval in bedrijven	0	0	0	0	0	0

Winkelgebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Winkeldiefstal	3	2	5	9	10	20
Overval	0	0	0	0	0	0

Overig	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Uitgaan/horeca	11	2	7	9	12	4
Evenementen	10	16	8	5	11	12

NB: Bovengenoemde cijfers betreffen meldingen van geluidsoverlast (bij horeca en evenementen)

Jeugd en veiligheid

Jeugdoverlast	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Incidenten	82	117	112	82	76	64

Fysieke veiligheid

Fysieke veiligheid raakt aan integrale veiligheid, maar wordt niet uitputtend meegenomen in het integraal veiligheidsplan. De reden hiervoor is dat op dit thema apart beleid is opgesteld (zoals een brandweerszorgplan, rampenplannen en rampenbestrijdingsplannen). Desondanks worden enkele, door de politie geregistreerde, meldingen benoemd. Deze meldingen kunnen wat betreft inhoud namelijk wel degelijk vragen om een integrale aanpak. Een voorbeeld waarbij een integrale aanpak gewenst is, is een brand bij een ontdekte hennepkwekerij.

Brandveiligheid	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Brand/brandstichtingen	13	11	9	5	9	2
Brand (geen brandstichting)	30	23	29	25	59	27

Het gebruik van alcohol en/of drugs zorgt op verschillende wijzen voor problemen, een integrale aanpak is daarom noodzakelijk en wordt inmiddels geruime tijd toegepast op basis van het preventie- en handhavingplan alcohol. De politie heeft haar focus op dit thema. Bij verkeersongevallen is het beleid dat bestuurders ook onderworpen worden aan een alcoholcontrole en daarnaast vinden gedurende de avond en nacht regelmatig alcoholcontroles plaats.

Verkeersveiligheid	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rijden onder invloed	60	38	40	29	18	28

(Georganiseerde) criminaliteit | ondermijning

Integriteit en veiligheid	2014	2015	2016	2017	2018	2019
----------------------------------	------	------	------	------	------	------

Drugshandel	11	10	12	13	3	12
Wapenhandel	6	7	7	2	3	4
(Horizontale) Fraude	3	42	83	84	93	109
Witwassen	0	0	0	0	0	0
Cybercrime						
Hennepkwekerij		7	8	4	1	3

NB: Horizontale fraude is gericht tegen burgers, bedrijven en financiële instellingen. Hier valt bv fraude via online handel (bv Marktplaats) onder. Dit valt (deels) ook onder Cybercrime. Er zijn nog geen specifieke cijfers van Cybercrime beschikbaar.

Bestuursrechtelijke maatregelen

De afgelopen jaren is daar waar mogelijk ook ingezet op bestuursrechtelijke maatregelen. Zo zijn er in de afgelopen jaren 5 locaties gesloten nadat er een hennepkwekerij of drugslaboratorium is aangetroffen.

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal meldingen		110	102	84	91	5

De burgemeester heeft de bevoegdheid om bij extreme situaties met huiselijk geweld een huisverbod op te leggen. Sinds de wet tijdelijk huisverbod van kracht is, is dit verbod diverse keren opgelegd. Dit is een vergaand middel om de aanwezige risicosituatie op te heffen.

Huisverboden	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal huisverboden		2	1	2	2	0

Zorg- en Veiligheidshuis | onder eenduidige regie overlast en criminaliteit bestrijden

Voor een succesvolle aanpak van multi-probleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast is meer nodig dan alleen zorg of straf op zichzelf. Het vraagt om een gezamenlijke en geïntegreerde aanpak van gemeenten, zorgpartners en justitiepartners. Die wordt georganiseerd door en in het Zorg- en Veiligheidshuis. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan effectiviteit en efficiency in de aanpak van complexe problematiek en functioneren we tevens als een platform voor kennis en expertise. Het jaar 2019 in cijfers

	Aantal casussen
Top x (risico)jeugd	2
Huiselijk geweld	4
Top x Volwassenen	2
Nazorg (ex-gedetineerden)	3
Top x Plus (pilot m.i.v. 22-7-2019)	-
Detentiemeldingen nazorg	10
Beschermingstafel	11
Huisverboden	0
Halt toepassingen	10
Veilig Thuis (aantal zorgmeldingen)	91
Slachtoffer (aantal meldingen)	229

Burgernet

Gemeente Buren neemt inmiddels meerdere jaren deel aan burgernet. Steeds meer mensen sluiten zich aan bij dit meldingssysteem om zo samen uit te kijken naar vermissingen, verdachte situaties, etc.

	Appdownloads 1-10-19	Appdownloads 1-10-20	Deelnemers 1-10-19	Deelnemers 1-10-20	Deelnemers Inwoners %
Aantal	613	633	4485	4502	19,6

WhatsappApp-groepen

In de afgelopen jaren zijn er vele WhatsApp-groepen ontstaan in de kernen. Via deze app informeren inwoners elkaar over verdachte situaties en wordt meegeholpen aan het oplossen en/of aanpakken van meldingen.

Hieronder zijn de 112-Whatsappgroepen en het aantal groepen in die kern weergegeven:

	Aantal groepen
Asch 1x	1
Buren-Stad	2
Beusichem	3
Eck en Wiel	1
Erichem	1
Ingen	1
Kerk Avezaath	2
Lienden	2
Lienden De Mars	1
Lingemeer	1
Maurik	2
Ommeren	1
Ravenswaaij	1
Rijswijk	1
Zoelen	1
Zoelmond	1

Totaal zijn er 28 beheerders actief, sommige beheerders zijn ook 2e beheerder in de dorpskern naast hun eigen kern. In de beheergroep zitten 11 leden van de politie en 1 mobiel van de dienstauto.